С.Ж. Асфендияров атындағы Қазақ Ұлтық Медицина Университеті

Asfendiyarov Kazakh National Medical University

С.Ж. Асфендияров атындағы Қазақ Ұлттық Медицина Университеті
Кафедрасы : Ортодонтия

Бауме бойынша тістемнің түрлері.

Орындаған:Есмағанбетов С Ш
Шаймов Ж.О
Факультеті: ***Тіс емдеу***
Тобы: ***303***
Қабылдаған:

<u>Жоспары.</u>

1. **Кіріспе:**

Жалпы түсінік

Бауме бойынша түсінік

2. **Негізгі бөлім:**

Уақытша тістем кезеңдері

Әр кезеңнің өзінің ерекшеліктері

3.Қорытынды бөлім:

Бауме бойынша тістесу түрлері.

Бауме тұжырымдамасы бойынша төменгі жақтың уақытша тістердің медиальді жылжуы және айқын қажалуы кезінде тістердің алға қарай ығысуы болмайды.Ол уақытша тістемнің қорытынды жазықтығына байланысты 2 түрін бөліп қарастырады:

- Түзу сызық - уақытша молярдың дистальді бөлігі бір жазықтықта орналасады.
- Қисық сызық - жоғарғы молярлар төменгі молярлармен сагитальді саты жасап байланысуы.

Уақытша тістердің жарып шығу уақытының кезеңдері:

- 1-кезеңі уақытша тістемнің– төменгі жақтың күрек тісі шығады.Жоғарғы және төменгі жақта тістер жұп жұбымен шығуы қажет.Әр жақтың аттас тістерінің жұбының бұзылысы, ол тістердің жарып шығуының кешігуінің көрінісі болып табылады,сонымен қатар бұл бет-жақ жүйесінің дамуының ақауына алып келуі мүмкін.
- 2-кезеңі уақытша тістемнің – біз бұл кезеңді (тұрақта уақытша тістем) деп атаймыз.Ол 2,5-4 жасқа дейінгі жас аралығында,яғни бұл кезде 20-шы тіс шығып,уақытша тістем қалыптасады.

- 3-кезеңі уақытша тістемнің - бұл қатаю кезеңі,бұл кезде 2-кезеңдегідей, айырмашылығы физиологиялық диастемалар мен тремарлар пайда болады.Бұл кезеіде алдыңғы,сүйір және азу тістер қажалып,сауытының кішіреюі болады.Сонымен қатар бұл кезеңде алдыңғы күрек тістердің түберлерінің сорылуы жүреді.Жақ сүйектер бірдей өспейді,алдымен жоғарғы жақ өседі,жоғарғы жақ сүйекте физиологиялық үлкен тремарлар пайда болады.

Уақытша тістер жақтың альвеолярлы өсіндісінде жатып,арнайы дамуы белгілі бір кезеңдерден өтіп,белгілі бір уақыт мерзімінде жарып шығып уақытша тістемді қалыптастырады.

Бала өмірінің 6-шы айында уақытша тістер жарып шығып,нәтижесінде 2,5-3 дейін толық қалыптасады. Тістердің жарып шығуы жақ бет жүйесінің қалыпты өсуіне, қалыптасуына өз әсерін тигізеді.

Алғашында 1 күрек тістер,сонан соң 2 уақытша күрек тістер жарып шығады.

1 жастың соңына дейін балада 8 тіс шығып болуы қажет.

- ✔ *12-16 айда - 1-ші моляр шығады.*
- ✔ *16-20 айда – сүйір тістер шығады.*
- ✔ *20-30 айда - 2- ші моляр шығады.*

Уақытша тістер тұрақты тістерден мөлшеріне, формуласына және түсіне байланысты ажыратылады.

Уақытша тістем қалыпты жағдайда ортогнатиялық тіс қатарлары түзу,бір түзуде орналасқан,тіс сауыттары бір-біріне шамалас,жоғарғы күрек тістер төменгі күрек тістерді жауып тұрады.

Уақытша тістер қалыптасуында және толық қалыптасып біткенге дейін баланың бет жақ жүйесі және тістемі қалыптасады.

Уақытша тістемді үш кезеңге бөлеміз:

- *Қалыптасу (6-2-2,5 жас)*
- *Уақытша тістемнің қалыптасуы (2,5 -4 жас)*
- *Қатаюы (4-6 жас)*

Баланың өсіп дамуы кезіндедамиды.Тіс жақ жүйесінде өзгерістер немесе қайта өалыптасу,жаңа қызметтер пайда болады.Осы кезеңде альвеолярлы өсіндісінің белсенді дамуы қалыптасады, төменгі жақтың базальді қабаты және бұтағы қалыңдайды, төменгі жақ бұрышының биіктігі қысқарады, төменгі жақтың құрылысы (архитектоникасы) өзгереді.Тістердің жұптасып шығуы аз уақытта жарып шыға бастайды.

Қорытынды.

Бұл жоғарғы 2-ші уақытша молярдың әртүрлі өлшемдерімен байланысты, егерде соңғысы 8,8 мм кіші болса қорытынды сызық түзу болады.

Бауменің айтуы бойынша жақтың сагитальді орналасуының тұрақтылығы тіс аралығында тремарлар және сагитальді саты қалыпты жағдай екенін түсіндірді.

Назар аударгандарынызга рахмет!!!
16.06.10